

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 5-- K.
Egyes szám ára 30 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Nyitófár sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutnyos árban
számítanak.

RENDELETEK.

A kormányzótanács rendeletei:

A postatakarékpénztár pénzjegyei törvényes fizetési eszközök és mindenki köteles azokat elfogadni.

Minden halásznai jog köztulajdonba vétetett.

Az országos forradalmi törvényszék és a többi forradalmi törvényszékek szervezete és eljárása a rögtönítelő eljárás és az átmeneti intézkedések szabályozást nyertek.

Az egyházi felekezeti és alapítványi ingatlanokat átveszi a földművelésügyi népbiztoság mezőgazdasági megbízottja.

Kormányzótanácsi biztosok kerülnek a megyék és városok élére.

Népgazdasági Tanácsot állítottak fel a gazdálkodás egységesítése és ellenőrzése érdekében.

Az ellenforradalmárok minden ingó és ingatlan vagyona elkobzás alá esik.

A házasság felbontását a házastársak közös megegyezése alapján a bíróság vagy az anyakönyvvezető azonnal kimondhatja.

A budapesti és környékbeli kisiparosok üzemi hitelszükségletéről gondoskodás történt.

Munkások szabadságolása akár köz-, akár magánüzemeknél a háború alatt tilos.

A népbiztosok rendeletei:

A részes aramunkásokat megillető részt és egyéb természetbeli járandóságokat a földművelésügyi népbiztoság állapítja meg.

Fogorvosi és fogtechnikai kellékek és műszerek árusítása tilos.

Fővárosi proletárgyerekek nyaraltatása végett jelentkezzenek, akik 4 heti időtartamra a kihelyezendő gyermekeknek teljes ellátást adni hajlandók.

Zsákkészleteket mindenki tartozik bejelenteni.

Vegyészeti anyaghivatalt létesített a szociális termelés Népbiztosága.

A legelők faállományának megóvását és okszerű használatát szabályozta a földművelésügyi népbiztoság.

Gyógynövénykészleteket minden gyógyszerüzem és magános is köteles bejelenteni.

A tehénsajt maximális árát országosan megállapította a közellátási népbiztoság.

A tavaszi termények: fejes saláta, laboda, sóska, hónapos retek legmagasabb árait megállapította a közellátási népbiztos.

A pénzügyi és biztosító társaságok munkásai ellenőrző munkástanácsot választanak.

A levéltárügyet országosan rendezi és a tudományos anyagot központositja a közoktatásügyi népbiztoság.

Az Oroszországból vagy Galiciából az utolsó 3 hét alatt érkezett egyenekről a házbizalmi köteles a fertőtlenítési igazolvány felmutatását követelni.

A husipari melléktermékek gyűjtésére és kezelésére anyaghivatal létesült.

Az ecetkészleteket, ha 500 litert meghalad, mindenki köteles bejelenteni.

Leninváros lett Erzsébetfalva új neve.

A pénzügyi intézetek egyesítésénél követendő eljárás szabályozást nyert.

A papirdoboz gyártás egységesítése végett a szükségletet mindenki a Szellemi Termékek Országos Tanácsának dobozgyári osztályánál jelentse be.

Iskolaorvost kell alkalmazni minden iskola mellé.

Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva az egyszeri segítyt, ha eddig önhibájukon kívül nem vehették fel, május hó 31.-ig felvehetik.

A földgáz elsőrendű fontossága miatt Országos Földgáz Bizottság létesített.

A szálastakarmány és alomszalma felesleg azonnal bejelentendő.

A selyemtenyésztés munkabéreit megállapították.

Az erdészeti alkalmazottakat szakszerű teendőiben akadályozni tilos.

A kórházak a napi apolasi díjak megszüntetése óta költségvetés és számadás készítésére kötelesek.

A gyógyvizetek készletei azonnal leltározandók.

Cukorhivatal létesült.

A kocsikenőcs összes készletek lefoglaltattak.

Az összes butorkészletek Budapesten és körzetében köztulajdonba vétettek.

Az elhagyott lakásokat Budapesten és környékén zár alá vették.

Háztartási és közszükségleti iparcikk beszerzésének és szétosztásának érdekében külön hivatal létesült.

Vegyekísérleti és anyagvizsgáló laboratóriumok köztulajdonba mentek át.

Építőanyagok, állványfák és építésszerszámok köztulajdonba vétettek.

Hirdetmények.

Köszeg járás Direktóriuma.

A dolgozó nép gazdasági érdekeinek védelmében a pénzügyi Népbiztoság 29. P. N. sz. rendeletével megengedte, hogy a május 1. óta elhelyezett takarékbetétek fölött a betézők teljesen korlátlanul rendelkezhetnek és ezen betétek kamatot is hoznak. Felhívom a város minden lakosát, hogy csak a sürgős szükségletére tartson pénzt magánál, a többletet pedig azonnal helyezze el a községi takarékpénztárak egyikénél, ahonnan bármikor igénybe vehet belőle. A pénz elrejtése mindenkire káros következményekkel jár és senkinek sem lesz haszna belőle, mert a pénzeket a kormány rövid időn belül lebélyegezteti és aki elrejté a pénzét, az el is veszti.

Köszeg, 1919. évi május hó 20.-án.

Dr. Halász József
járás politikai megbízott.

A Hadügyi Népbiztoság rendeletére az összes lovak f. hó 26-án délelőtt 9 órakor a Honvédlaktanya udvarán működő bizottság elé osztályozás végett előállítandók.

Ezen rendelet megszegői forradalmi törvényszék elé állíttatnak.

Dr. Nagy-Ebeling Miklós
vörösréség parancsnoka.

Felhívom a helybeli bortermelő kisgazdákat, hogy eladásra szánt borkészletüket nálam irásban vagy a városházán 1. emelet 13. szám alatt a kereskedelmi ügyosztályban f. évi május hó 31-ig jelentsék be.

Köszeg, 1919. május 20.

Tanácselnök megbízásából:

Dr. Hechinger Ede
közélelmezési előadó.

Közírré teszem, hogy a Munkástanács által kinevezett „Hegyi tanács” f. évi június hó 1-től kezdődőleg 2 hegyőrt óhajt alkalmazni, havi 240 korona fizetéssel. Pályázati kérvényeket május hó 28-ig (szerdaig) kell beadni a városi iktatóhoz.

Köszeg, 1919. május 24.

A Munkástanács megbízásából:
Dr. Ország Sándor
gazd. ügyosztályvezető.

Közírré tétetik, hogy f. évi május 26. án délelőtt 9 órakor a szabóhegyi vágásban 21 fogásba osztott kemény ágfa kerül nyilvános árverésre.

Köszeg, 1919. május 24.

A Munkástanács megbízásából:
Dr. Ország Sándor
gazd. ügyosztályvezető.

Magyar Tanácsköztársaság. — Szociális termelés népbiztosága.

11.178/1919. szám.

Hirdetmény

a tábori posta felállításáról és igénybeviteléről.

1. A táborban lévő Vörös Hadsereggel való postaforgalom közvetítésére tábori postahivatalok állíttatnak fel.

2. A tábori posta szállít:

A) Hivatalos (szolgálati) küldeményeket, melyeket parancsnokságok, katonai és más hatóságok, hivatalok és intézetek adnak fel és pedig: a táborban lévő Vörös Hadsereghez és a hadseregtől mindennemű közönséges és ajánlott levélpostai küldeményeket (leveleket, levelezőlapokat, nyomtatványokat, hírlapokat) értekleveleket és csomagokat értéknnyilvántással vagy anélkül.

A hivatalos csomagok súlya egyenként 5 kg-ot és a csomagolás térfogata minden kiterjedésében mintegy 60 cm t meg nem haladhat.

Ez a korlátozás azonban nem vonatkozik az elesettek hagyatéki tárgyait tartalmazó hivatalos csomagokra, melyeket a parancsnokságok küldenek, de e küldemények maximális súlya sem lehet darabonként 10 kg-nál több.

Törtévevény használata nincs megengedve.

B) Magánküldeményeket és pedig:

1. A táborban lévő Vörös Hadsereghez: levelezőlapokat, nyomtatványokat, hírlapokat és közönséges (nem ajánlott) nyitva feladott leveleket, ugyanugy, mint az a polgári forgalomban meg van engedve, vagyis csak abban az esetben, ha a levél mellékletet is tartalmaz.

II. A táborban lévő Vörös Hadseregtől: levelezőlapokat, közönséges, nyitva feladott leveleket, ugyanúgy, mint az a polgári forgalomban meg van engedve, vagyis csak abban az esetben, ha a levél mellékletet is tartalmaz és postautalványokat 1000 korona összegig.

3. A táborban lévő Vörös Hadsereghez szóló, vagy onnan eredő magánküldeményeket ajánlottan kezelni nem lehet.

Az express és utánvételes kezelésnek sem a hivatalos, sem a magánküldeményeknél nincsen helye.

A „saját kezeihez” való kézbesítést kikötni nem lehet.

4. A tábori postaküldemények díjazására nézve a következők érvényesek:

a) A hivatalos (szolgálati) küldemények ugyanabban a terjedelemben, mint a belföldi forgalomban, portómentesek;

b) a táborban lévő Vörös Hadsereg tagjaitól eredő s tábori postával szállítható összes magánküldemények portómentesek. A táborban lévő Vörös Hadsereg tagjaihoz intézett s tábori postával szállítható magánküldemények közül a levelezőlapok és levelek (100 gr. súlyig) portómentesek, a nyomtatványok és hírlapok ellenben portókötelesek.

c) Portóköteles küldemények frankokényszer alá esnek. Ha a küldemények nincsenek eléggé bérmentesítve, avagy teljesen bérmentesítetlenek, nem továbbíthatók.

5. Címzések:

I. A táborban lévő Vörös Hadsereghez, a tábori postával közvetítendő küldemények címíratainak tartalmaznia kell

a) fenn balra — a feladó nevét és címét;

b) fenn jobbra — „Tábori posta” jelzést;

c) középen — a címzett nevét: parancsnokságoknak, csapatoknak vagy intézeteknek szóló küldeményeknél azok előírt megnevezését az egyéni névre szóló küldeményeknél az egyének nevét, csapattestét (csapattesthez ha nem osztottaknál parancsnokságát, intézetét stb.) és alosztályát.

Ha a viszonyok megkívánják, esetről-esetre megtiltható, hogy a táborban lévő Vörös Hadsereghez tartozó egyének postaküldeményeket feladhassanak; éppen úgy a tábori postaszolgálatot bizonyos időre egészen vagy részben meg lehet szüntetni.

Magyar Tanácsköztársaság — Szociális termelés népbiztossága.

11,713/919. szám.

Hirdetmény.

Postautalványforgalom a tábori postánál.

A táborban lévő Vörös Hadsereg mellé felállított tábori postahivatalok tábori postautalványok fsvételével is foglalkoznak, melyeket a táborban lévő Vörös Hadsereghez tartozók a harcbanal mögötti területre adhatnak fel. Egy postautalvánnyal legfeljebb 1000 korona utalványozható.

Utalványkifizetéssel — a tértutalványokat kivéve — tábori postahivatalok nem foglalkoznak s így oda szóló postautalványok fel sem vehetők.

Távírat utalvány és expresskezelés ki van zárva, s kifizetési értesítés kikötése sincs megengedve.

A tábori postautalványok kiállításához külön űrlapok, az ugynevezett tábori postautalványok szolgálnak. A tábori postautalványok a postai díjak alól mentesek.

A „Tábori postahivatal” felirású hely- és kelti betűző tábori postaszámot nem fog tartalmazni.

Utalványszámjelző betűzőt a tábori postakészítéssel is használják.

A tábori postautalványok továbbítása és kézbesítése a belföldi postautalványok módjára történik.

A stabil postahivatalokhoz beérkező tábori postautalványok ugyanúgy számolandók el, mint a belföldön feladott postautalványok.

A kézbesíthetetlen tábori postautalványok — a felvevő tábori postahivatalokhoz leendő eljuttatás végett — a budapesti 72. számú postahivatalnál működő tábori gyűjtőállomáshoz irányítandók.

A hivatalok a hozzájuk hiányosan felszerelve beérkezett tábori postai utalványokat közvetlenül a „tábori postak központi vezetőségéhez” Budapestre közönséges levélben küldjék be. Budapest, 1919. május 10.

Kisiparosok szabad szervezete közleményei.

Azon iparosoknak, akik enyvre előjegyeztek illetve az árat befizettek, tudomásukra hozom, hogy a cég a beküldött összeget egy helybeli takarékpénztárba fogja átutalni s ha a pénz megérkezik, annak kiosztását ugyan ezen rovatban tudatni fogom.

Felhívom a város közönségét, hogy deszka és épületfa utalványokért a kereskedelmügyi osztályhoz forduljanak, mert nálunk csak a faszakmabeli iparosoknak lehet az újabb rendelkezés szerint utalványt kiadni, azt is csak korlátolt mennyiségben.

Dömötör Gyula, főbizalmi férfi.

A pénz.

A közeli napokban forgalomba kerülnek a postatakarék által kibocsájtott pénzjegyek. Meg kellett ezt csinálni, mert például az a vakmerőség, amellyel a forgalomban lévő bankjegyeket a forgalomból kivonták és elrejtették. Hiába volt a Kormányzótanács minden tiltó rendelkezése, hiába helyeztettilátásba súlyos büntetéseket, a bankjegyek, főképpen a régi Osztrák-Magyar Bank által kibocsájtott papírpénzek szőren-szálán eltűntek. Nyilvánvaló és elmult forradalmak története igazolja, hogy a forradalom idején érvényben volt papírpénzekkel tudtak az ellenforradalmárok legjobban és leghatásosabban operálni. Mindig, minden forradalom idején voltak tömegek, amelyeket máról holnapra nem lehetett annak az eszmének a szolgálatába állítani, amelyert a forradalom csinálódott. Természetes, hogy ezek a tömegek ilyen formán mindent el követtek, akár tudva, akár tudatlanul, hogy a forradalmi erőket, a forradalmi lendületet gyöngítsék. Már pedig a forradalom maga legalább egyidőre elszigetelt, korlátolt, esetleg országhatárok közé szorított cselekvés, amely határokon belül ugyancsak egyidőre a legkönnyebb pánikot előidézni, főképpen azokkal a tömegekkel, amelyek tudatlanságuk vagy elnyomottságuk folytán a legalkalmasabbak az elnyomó ellenforradalmárok uszályhordozói szerepére. Ez történt Magyarországon is. Tömegek, amelyeket az osztályállam mesterséges tudatlanságban tenyésztett, tömegek, amelyek kihalasztott cselédjei, rabszolgái voltak a letűnt rendszernek, ostobán odaállottak a bankjegy elrejtők táborába, kiszolgáltatva ismételt magukat azoknak, akikért és akik miatt ezt a forradalmat meg kellett csinálni. Elrejtették bankjegyeiket, amelyeknek akkor sem volna nagyobb értékük, ha fennakadás nélkül végeznék a gazdasági életben a maguk körforgását. Hiszen a bankjegyek és általában a pénznek mindig az érte végzett munkának az értéke adta meg a jelentőségét, nem pedig az a fedezet, amely állítólag ott pihent a jegykibocsájtó bank pincéjében. A munkás, ha hetibérént bankjegyekben kapta, sohasem azt nézte, hogy tényleg van-e annak a bankjegynek aranyfedezete a bankban és hogy azt a bankjegyet ki irta alá, hanem azt, hogy vásárolhat-e vele vagy sem. A kapitalista társadalmi rend sok hamis elmeleto közé tartozott az a nemzetközi pénzelmelet is, amely a bankjegy értékét annyira becsülte, amennyi annak az aranyfedezete volt. Tudjuk azonban, hogy ennek a nemzetközi kapitalista elmeletnek viszont csak addig volt jelentősége, amíg a gazdasági élet a profiton, a munka nélkül, vagy má-

sok munkáján szerzett jövedelmen épülhetett fel.

Amióta Magyarországon proletárdiktatura van és minden hatalom a munkások, földműves szegények és katonák munkáján nyugszik, a fenti elmélet legalább számunkra a kapitalizmussal meghalt. Megszűnt a kizsákmányolás, megszűnt a profit, megszűnt a munkanélkül szerzett jövedelem és helyébe a proletárállam lépett, amely épen azzal adja meg bankjegyeinek értékét, hogy fedezetül felmutathatja minden letező vagyont a kapitalizmusnak, amelyet köztulajdonná nyilvánított és az öntudatos proletárok millióinak a munkáját, akik tudják, hogy nem elméletek irányítják és adnak értéket az államnak, hanem az a produktív munka, amelyet az állam érdekében végeznek. Bankjegyek, vagy pénzjegyek, vagy bármi más, amelyek érték-mérőül szolgálnak, csak addig bírnak jelentőséggel, ameddig produktív munka folyik a gazdasági életben. Nem igaz tehát az sem, hogy a proletárdiktaturával pénzünk megrosszabbodott, vagy elértéktelenedett volna. Aki ilyet állít, az lebecsüli a munkát és vele a dolgozó munkást. Sajnos vannak ilyenek. A letűnt rendszer bankarai, magnásai, ezerholdasai, akik megszokták a profiton felépülő társadalmi rendet és akiknek faj a munka mindenekfelett való hatalma De ahogy a kapitalizmus nem ismert a gazdasági életben semmiféle kiméleletet és ha érdekei úgy kívánták, keresztüllgázolt mindenben és mindenkin, a proletárállamnak sem szabad tűrnie azt a garazdalkodást, amelyet ezek a letűnt urak a sötétben végeznek. Konyörtelen szigorúaggal kell velük elbánni és ha továbbra is végzik kutmérgező munkájukat, a Tanácskormány-nak pillanatig sem szabad habozni olyan intézkedések megtételével, amely a bankjegyekkel üzött ellenforradalmi aknamunkát egyszerre megszünteti.

A bankjegy és aprópénz elrejtése együgyű, de pánikkeltésre felette alkalmas problémájával le kell számolni, mert ez gyöngíti erőnket és küzdelmünket. A gazdasági élet megszilárdítása a legfontosabb feladat, még akkor is, ha egyelőre nem tudunk a nemzetközi forgalomba belékapcsolódni. A bankjegy kérdésen nem mulhat sem az öntudatos proletárok millióinak a sorsa, még kevésbé a Tanácsköztársaságé.

Berkes Ferenc.

A német kerület alakuló gyűlése.

— Saját tudósítónk jelentése. —

Sopron, máj. 20.

A nyugatmagyarországi németiségnek történelmi nevezetessége napja volt 1919. május 20., amikor a német autonómia u. n. „Gaurat”-jának első ülése folyt le Sopronban. A német kerületbe beosztott minden vidék megválasztotta már a kerületi megbízottjait, akik ugyszólván teljes számban jelentek meg a mai ülésen. Erre az alkalomra ünnepi díszet öltött az egész város külső képe, vörös zászlókat lengetett minden épület ormán a verőfényes nap tavaszi szellője, a megbízottakat ünnepélyes fogadtatásban részesítettek és valamennyien az ünnepőbe öltözött tömegek lelkes ovációi közt jutottak el az ülésterembe. Tetőpontra hágett a lelkesedés Kun Béla külügyi népbiztos és Kalmár Henrik német népbiztos fogadtatásánál, akik megjelenésükkel is dokumentálni akarták a napnak különösen külpolitikai szempontból való jelentőségét. Maga az ülés valóságos parlamentje volt a nyugat-magyarországi németiségnek, melyet ez órában áthatott a teljes egység érzete és az a tudat, hogy a német kulturális, gazdasági és közigazgatási érdekek

védelmére az immár 1000 éves multjuk alatt hön óhajtott autonóm szervezet végre ma megalakult. Az ülés folyamán mind megdönthetlenebbül bizonyosodott be, hogy az egész kerület utolsó vércseppig ragaszkodik Magyarországhoz és annak szovjet köztársaságához. Ünnepi dokumentum, élő tiltakozás volt a Gaurat első ülése a párisi békekonferencián tárgyalt elszakítástörekvek ellen. Az osztrák bekezdélegációban helyet foglaló Beer urnak, mint a nyugatmagyarországi érdekek képviselőjének küldetését megbélyegezték és tiltakozást jelentettek be ellene.

Az ülést Kellner Sándor elvtárs nyitotta meg és első szavaiban annak adott kifejezést, hogy a németiség autonóm szervezkedése a proletárdiktatura keretei közt történik és nem egyéb mint a szocializmus azon magasztos eszméjének érvényrejtetése, mely minden nemzetiségi elnyomást megszüntet. Tiltakozásunkat kell kifejeznünk azon törekvés ellen, hogy kapitalista, kizsákmányoló államok el akarnak bennünket szakítani a Szovjetmagyarországtól.

Utána felolvasták Garbai Sándor népbiztos elvtárs üdvözlő táviratait és a többi német kerületek üdvözlő táviratait. Ekkor egész parlamentárisan megkezdődött a választás, megválasztották az elnökséget, mely 3 elnökből áll. Most nagyszabású beszéd következett, az ország vezére: Kun Béla népbiztos elvtárs emelkedett szólásra. Kifejtette a nemzetiségi kérdésekben a szovjetköztársaság álláspontját és ékes szavakkal méltatta a német autonómia jelentőségét. Magas színvonalú beszédének hatása alatt a kerület ünnepélyes fogadalmat tett, hogy utolsó lehelletéig hű marad a szovjetkormányhoz, azt élete árán is mindenkor mindenki ellen megvédeni kész és erélyesen tiltakozik minden elszakítási törekvés ellen.

Kalmár Henrik német népbiztos elvtárs vette át tőle a szót és főbb vonásokban a következőket mondta: Ez a kerület valóra váltja a németek évszázados kulturális törekvéseit. Minden forradalom három részből áll: politikai, közigazgatási és szociális forradalomból. A politikai forradalom már lejárt, de a forradalmi állapot még tart, még pedig most tart a legveszélyeztetettebb pontnál, a közigazgatási forradalomnál. Nem kell tévóvázni, romba kell dönteni a korrupció és bürokrácia bástyáit. Ezt a célt szolgálja a most létesülő új szervezeti beosztás egy közigazgatási, mint iskolai és gazdasági téren.

Az ülés egyik legérdekesebb mozzanata következett ezután: felállott a bécsujhelyi munkásság kiküldöttje, élénk színekkel ecsetelte az ausztriai zsarnok rendőrruralmat, amelynek fegyverei a szabad gondolat és a szabad szó elnyomása, az igazi szocialisták állandó üldözése és bebörtönzése. Őva int a német elvtársakat, nehogy ilyen rendszerbe kívánkozzanak. Az osztrák munkások üdvözlését hozza és az igazságnak megfelelően leszögezi, hogy nem a magyarországi németiségnek kell Ausztriához sóvárogni, hanem az osztrák munkásság minden törekvése irányul arra, hogy Ausztria csatlakozzék Szovjetmagyarországhoz.

Ezután a lelkes tapsokkal fogadott kijelentés után megalakult a 30-as bizottság, melyben minden járást 3 kiküldött képvisel, még pedig bennünket érdeklően a községi járást dr. Halász József, Funovics Ferenc és Augusztin Antal elvtársak képviselik. Ezenkívül választottak minden járás számára egy külön kerületi megbízottat, akik a 10-es intézőbizottságban foglalnak helyet. Kerületi megbízottak lettek a községi járás területére dr. Halász József, a szentgotthárdira dr. Kohn Kálmán, a felsőőrre Wallner, a németújváriára Krojher elvtársak. Ekkor megindult a vita az egyes megyéknek a kerülethez való viszonyát illetően. Az első felszólaló dr. Halász József elvtárs volt, aki a következő gondolatmenettel tartott beszédet: Bármily melegen üdvözljük is a német autonómia törekvéseit és a régi közigazgatás helyébe az új szociális közigazgatás életbeléptetését, mégsem szabad szem elől tévesztetni azt a döntő momentumot, hogy a munkásság ma egy proletárdiktatúrát alkotott és ez irányadó minden vonalon. Ha elfogulatlanul ítélnék meg kell állapítanunk, hogy a proletárdiktatura az ipari centrumokban szervezett munkásság részére létkérdés, a perifériák lakossága számára ellenben csak egy kormányforma, amellyel addig, amíg benne érdekeit kielégítve látja, megalkuszik. Magának a szociális gondolatnak a zászlóvivője és megvalósítója az a fegyelmezett és szakszervezetkebe tömörült gyári munkásság, amely az ipari centrumokban alkot uralkodásra képes és

tényleg uralkodó tömeget. Vasvármegye területén például nem lehet a forradalmi igazgatást kizárólag azért, mert német autonómia van, a szombathelyi ipari centrum irányítása alól kivonni, mert ennek a tömeghatása az, ami vidéken elterjedt a proletárdiktatura letének. Fényesen illusztrálja ezt a hadsereg szervezése is, melynek a kellő lendületet az ipari centrumokban felállított munkássázlóalkadják adják és csak ennek lelkesítő hatása alatt lehet a vidéken kellő eredménnyel toborozni. Ha össze is akarjuk törni a vármegyei kereteket, a már kialakult forradalmi kormányzati kereteknek a megbontása éppen a forradalom vívmányait veszélyeztetné és a kívánt szociális átalakulás helyett egy nacionalista alakulatnak adna alapot. Azt indítványozza tehát, hogy Vasvármegye területén a német kerületi szervezetbe osztott vidékek forradalmi kormányzása a vármegyei direktóriummal egyetértőleg történjen akképen, hogy a kerület expozitúrát állít a vármegyei direktóriumba, amely közvetíti és a direktóriummal együtt hajtja végre a német kerületi autonómia rendelkezéseit.

Az indítványt helyeslően pártolta Kalmár Henrik elvtárs, azután többen hozzászóltak és azt kívánták, hogy ennek az expozitúrának teljes önállóság biztosítottassék.

A kerületi tanács az expozitúrának önálló jelleggel, de a vármegyei direktóriummal és azzal karöltve való működését határozta el, úgy Vasvármegyére, mint a többi vármegyére nézve is.

A kerületi ülés beható vitát folytatott ezután a többi közigazgatási kérdésekben is. A vita során bennünket érdeklően felvetették egy lékai német, rohanci és egyházasfűzesi horvát közigazgatási központ létesítésének kérdését, mindezt azonban a megválasztandó közigazgatási bizottság elé utalták azzal, hogy ezek a kérdések a közigazgatás általános átszervezése kapcsán fognak megoldást nyerni, még pedig abban a formában, hogy a helyi tanácsok autonómiájának teljes kiépítésével a közigazgatási ügyeket mindig a helyszínen tárgyaló közigazgatási megbízottak intézik el. Addig is az alapulv a közigazgatásnak az egész vonalon a nép nyelvén való érvényesítése lesz.

Kapcsolatosan tárgyalták és el is határozták az autonómia német területein német vörös őrség szervezését, hogy a német vidékeken ezentul német nyelven beszélő vörös örök teljesítsenek szolgálatot. A szervezés munkáját már legközelebb meg is kezdik.

A kerületbe beosztott városok igazgatásának kérdésében úgy döntöttek, hogy a kerületben a városoknak teljes autonómia biztosítottassék és így Köszeg városa is teljes autonóm joggal fogja berendezni és végrehajtani a közigazgatást. Nálunk a magyar és a német nyelvi érdekek egyaránt kielégítést nyernek.

Az egész vita alaptónusa az volt, hogy a proletárdiktatura által létesített német autonómia semmiképp se rejtsen magában olyan veszélyt, mely a magyar lakosság nyelvi érdekeire nézve káros lehetne.

Dr. Halász József elvtárs újabb felszólalására élénken foglalkoztatta a Gauratot az iskolák sorsa is és ebben is Köszeg garanciát nyert arra, hogy a magyar kulturának már fennálló intézményei teljes épségben maradnak és mellettük a német közoktatásügynek is egyik központjává fejlesztik Köszegét. A legrövidebb időn belül egy faipari szakiskola létesítését helyezték kilátásba.

Egyébként minden iskolai kérdésben is a magyar mint a németajku tanulói fűjuság nyelvi érdekeinek legmesszebbmenő kielégítése mellett a rendelkezés jogát a német kerület magának tartotta fenn és a községi speciális tanulmányi viszonyok alapos megismerése végett szaktanárságot küldött ki.

Az aprópénz-hiány is foglalkoztatta a kerületi ülést. Kalmár Henrik népbiztos elvtárs megnyugtató kijelentéseket tett. A postatakarékpénztár pénzjegyei és a régi papírpénznek a magyar tanácsköztársaság részéről is elkerülhetlenné vált és küszöbön álló lebélyegzése, mely az eldugott bankjegyeket majd előhozza rejtékhelyeiből, — hamarosan meg fogják szüntetni ezt a zavart.

A borkérdéssel is élénken foglalkoztak. Egyesek a bortilalom felfüggesztését szorgalmazták, a kerület a bortilalmat mégis fenntartja, de a lehetőség szerint a helyi viszonyok figyelembe vételével könnyítéseket fog kieszközölni. (Itt említjük meg, hogy Sopronban nem régen felfüggesztették a bortilalmat, de éppen a Gaurat ülésének napjától kezdve ismét teljes szigorral életbe léptették.)

Az ülés azzal végződött, hogy öt albizottságot választottak: u. m. közigazgatási, közoktatási, pénzügyi, hadügyi és rendészeti, népjóléti bizottságot. Ezek közül a községi járás dr. Halász József elvtárs személyében helyet foglal a közigazgatási, valamint a rendészeti bizottság tagjai közt.

A Szociális Termelés Népbiztossága a faszénellátásról, a butoriparról, az asztalosiparról és a tűzifa szükséglet biztosításáról.

A Szociális Termelési Népbiztosság faipari szakosztályának vezetője a háztartások faszénellátásáról, a butoriparról, az asztalosiparról és a tűzifa szükséglet biztosításáról a következőképpen nyilatkozott:

— Faszén dolgában a helyzet nem kedvező. Alig van készletünk, de legföljebb két héten belül olyan mennyiséggel fogunk rendelkezni, hogy a közönség szükséglete kielégíthető lesz. A Mátra tövében, a Budapesthez közelfekvő erdővégekben, a Dunántul, szóval olyan helyeken, ahonnan gyorsan lehet az árut a fővárosba szállítani, serényen folyik a faszén előállítás.

— Foglalkozunk azzal, hogy olcsó és izléses butorokat készítsünk. Megbíztuk Magyarországon legjobb iparművészeit és művész iparosait, hogy terveket dolgozzanak ki. Ilyen tervek már be is érkeztek s ezeket rövid időn belül munkába adjuk. Megszüntetjük az eddigi silány, vásári munkát, amellyel a butorvásárló proletár kénytelen volt megelégedni. A legközelebbi időben megjelennek az új típusu butorok. Bizonyos, hogy meg fogják nyerni a közönség tetszését, amellyel minden proletár részére könnyen hozzáférhető lesznek, nagyobb anyagi megterhelés nélkül. A butorok elosztásával a Butorelosztó Hivatal van megbízva. Azonban általában minden más gyártmány elosztása a Közéllátási Népbiztosság hatáskörébe tartozik. Az asztalosipar azért a jövőben is megtalálja a helyét, különösen egyéni izlést megkivánó munkánál. Nem kell tehát azoknak a kisiparosoknak a jövőtől félniük, akik finomabb munkák kivételére elég rátermettséggel és képzettséggel bírnak. Azok a kisiparosok, akik valamely szocializált üzembe belépni kívánnak, megtehetik anélkül, hogy ezáltal anyagi veszteség érne őket, mert felszerelésüket, anyagukat és kész gyártmányaikat teljes mértékben átvesszük. Ha azonban valamelyik továbbra is önálló akar maradni, ebben senki őt meg nem akadályozhatja. Az eddigi sok, kis pinceműhelyt és más egészségtelen műhelyeket bezárjuk. Helyettük hygiénikus, legmodernebb felszerelésű, nagy gyárakat létesítünk. Megszüntetjük a proletároknak azt a lassu elszorvasztását, korai megvénülését és nagy halálozási arányszámát, ami mind a rossz berendezésű műhelyekben eltöltött éveknél tulajdonítható.

— Fűrésztelepeink és erdőseink nagyobb része megszállott területen van. De még mindig elég tekintélyes számú erdőseink és fűrésztelepünk van, úgy, hogy épületfa anyaggal elláthatjuk az országot. A bányafa szükséglet szintén fedezve van. Ez biztosítja a széntermelés folytonosságát. A tűzifa felhozatal az utóbbi időben javult. Most állandóan emelkedik a felhozott mennyiség, s így megnyugtathatjuk a közönséget, ha bőségesen nem is, de el tudjuk látni a napi szükségletet.

— Minden nagyobb helyen vagy városban a szükséghez képest nagy épületfa raktárakat fogunk felállítani. Ezek előnye az egyes kis raktárakkal szemben az, hogy a vevő meg fogja benne találni mindazt, amit eddig csak 4—5 üzletben vásárolhatott össze. Az épületasztalosoknál törekszünk az ajtók és ablakok egységes típusának bevezetésére. A nyugati államoknál ez már régen be van vezetve, mert csak egységes típusok teszik lehetővé a tömeges gyártást s így az olcsóbb termelést. A kefe és seprűgyártás terén szintén radikálisan járunk el. Eddig sok ezer típus volt forgalomban. Ezeket mind megszüntetjük s helyettük a szükségletnek megfelelő formájú keféket és seprűket gyártunk. Minthogy ezeket is tömegesen készítjük, remélhetően rövidesen előnyös áron fogjuk a fogyasztókhöz eljuttatni. Habár nálunk a kőolajtilalom van, a kádáriparra mégis nagy szükség van, minthogy bortermeletünket exportálni fogjuk. Emellett az ipari szeszgyártás is sok hordót igényel.

— Megkezdjük a nagy gyárak felépítését és a kisebb üzemek fejlesztését erősen szorgalmazzuk. Megjegyzem még, hogy a faipari szakosztály legközelebb beolvad a Fahivatalba. Ide fog tartozni minden néven nevezendő faügy, a termelés első pillanatától fogva, amíg az mint kész gyártmány a fogyasztó kezébe kerül.

A Munkástanács ülése.

A munkásság felfegyverzése. — Csereüzlet Ausztriával. — Városi muzeum. — A villamostelep ügyei. — A városi tisztviselők fizetésrendezése. — Drágul a liszt.

A városi Munkástanács vasárnap, e hó 18.-án ülést tartott dr. Halász József politikai megbízott elnöke alatt. Az egyházi vagyonok leltározásával kapcsolatban a városban némi ellenforradalmi jellegű mozgalom volt észlelhető, ezért és egyéb ellenforradalmi áramlatok megelőzése végett elhatározta a Munkástanács, hogy a megbízható munkásság felfegyverzi. A határozat végrehajtására a helybeli szocialista-párt tesz majd javaslatot. — Feliratot intéztek a vármegyei direktoriumhoz, hogy a nehéz testi munkát végző földmivesmunkásoknak jegyrendszer mellett a kistermelők borkészletéből naponként egy felliter bor házi fogyasztásra kiadassék. A sörfogyasztás is jegyhez kötött, olyképen, hogy naponként minden szervezett munkás 1 liter sört fog kaphatni. — Szóba került az Ausztriával való cserekereskedés ügye is, remény van, hogy rövid időn belül előmarhák és száraz bab ellenében ipari termékeket fogunk kapni, melyek jegyek ellenében kerülnek majd a fogyasztó közönség közt kiosztásra. — A lakáshiányt azonnal segítene, hogy felhatalmazzák a lakásbizottságot a fölös lakreszek elrekválására. A fölös butorait ezentul mindenki csak raktárban helyezheti el és nem foglalhat el velük szobákat. — A vármegyei direktorium Köszegen is létesít muzeumot, ennek helyisége a várban lesz, igazgatójául Miske Kálmán van kiszemelve. — A villamosáram előállítás költségeinek drágulása folytán elodáztatlan áramdíj-emelés jóváhagyása előtt Marovits, Csögör, Hegedüs dr. és Weber elvtársakból álló bizottság tesz majd javaslatot a kérdés minél kedvezőbb megoldási módjára nézve. Az elektromos művek alkalmazottainak járó fizetésrendezési differencia összegét a Ganz-gyár folyószámlájának megnyitására a város előlegezi. — Nagy Adorjánét, Szidoly Elemért és Gaál Józsefet a tuszág alól felmentették és legközelebb azokkal töltik be helyüket, akik azóta ellenforradalmi elemeknek bizonyultak. — A sertéseknek idegen megyébe való kiszállítását eltiltották. A közművelődési osztályt megalakították. A városi tisztviselők fizetése országos rendezés alá kerül, addig is a községi városi tisztviselőknak visszamenőleg január 1.-től a VII. fiz. oszt.-ban 150 K, a VIII.-ban 200 K, a IX.-ben 250 K. havi segély, a X—XI.-ben valamint a napidíjasoknak, szolgáknak, utkaparóknak stb. 300 K. állapított meg. — A lisztárakat május 15.-től kezdve kénytelen a Munkástanács felemelni, még pedig a tészta-liszt 3 K. 92 f., főzöliszt 1 K. 20 f., buzakenyér-liszt 84 f., rozsliszt 1 K. 30 f. árban kerül eladásra.

Legujabb.

(Érkezett május 24-én délután 2 órakor.)

A közalkalmazottak fizetése.

Mindazon közalkalmazottaknak, akiknek fizetése eddig rendezést nem nyert, a forradalmi kormányzótanács mai rendelete alapján júniusra lakáspénz kivételével ugyanolyan illetményeket kell fizetni, mint májusra.

Késnek a békefeltételek.

Párisból jelentik, hogy a Petit Journal értesülése szerint a német-ausztriai békefeltételek átadása késedelmet szenved olyan felmerült kérdések miatt, amelyek változtatásokat tesznek szükségessé a béketervezetben. Az átadás május végéig mégis megtörténik.

Az entente Oroszország ellen.

Pétervárról jelentik: Legutóbbi napokban a Finn-öbölben es másutt lejátszódott események valamint az orosz szovjet megbízottakhoz érkező hivatalos felvilágosítások kétségtelenné teszik, hogy az entente hatalmak nyílt offenzívába kezdtek. Céljuk nyilvánvalóan az volna, hogy az orosz szovjetkötársaságot minden erővel elsöpörjék.

Csicserin a németekhez.

Moszkvából jelentik, hogy Csicserin népbiztos felhívást intézett a német néphez, melyben hangsúlyozza, hogy a jelen pillanat átmeneti megpróbáltatásai meg kell, hogy tiszerezze a munkások erejét és harci kedvét. A dolgozó tömegek szemei kinyíltak, a világforradalmi mozgalom feltartóztatlanul növekszik. A súlyos láncoktól, melyeket a győztesek a német népre raknak, a szabadulás egyetlen útja a nemzetközi egyesülés az erőszakos kizsákmányolás társadalmi rendszere ellen.

Megmozdult a Dunántul is.

Győrből jelentik, hogy Pogány József népbiztos elvtárs odaérkezett, résztvevő a Munkástanács ülésén és felszólította a dunántuli proletariátust, hogy haladéktalanul siessen a proletárdiktatura védelmére. Ismertette a Dunántul különlegesen fontos szerepét, majd kijelentette, hogy a helyzet ma ez: a világforradalom sorsa elsősorban Magyarországon fordul meg, mert ha ez épségben marad, a világforradalom tovább megy és ha diadalmasan verjük vissza a románokat és a cseheket, úgy meggyorsítjuk az egész világ proletariátusának felszabadulását. A román és cseh hadsereg selejtes és másodrendű. Ha olyan katonaság áll velük szemben, mely egy órán át kitart, a román hadsereg szétesik, összeomlik, elszalad. Lelkesítő beszédének hatása alatt az összes kiképzett katonák azonnal jelentkeztek a Vörös Hadseregbe, melynek teljes győzelmére katonai szempontokból minden garancia megvan.

A román válság.

A romániai sajtóiroda szerint Romániában arra a hirre, hogy a békekonferencia a Belső felét Szerbiának, Dobruzsza nagy részét viszont Bulgáriának juttatja, — liga alakult, melynek az ország legelőkelőbb személyiségei a tagjai. A jelentés szerint Románia komoly események előtt áll.

Elvtársak! Olvassátok az új „Köszeg és Vidéké“-t!

HIREK.

Pro domo. Lagunk szerkesztőségi helyisége mai naptól kezdve Várkor 42. szám alatt van, ahová minden a lap szerelmi részét érintő közlemény intézendő. A szerkesztőség előszóval minden esütörtökön, pénteken és szombaton délelőtt 10—11 és délután 3—4 óra közt áll a közönség rendelkezésére.

Az intézeti kert. Mióta a természet kincsei is köztulajdonba mentek át és a kertek pázsitja, árnyas fái, lombos bokrai eltikkadt proletárok felültetésére szolgálnak, — fokozott kiméletet érdemel a növényzet. Köszeg legszebb sétatere a realiskola kertje, de mindig akadtak rakkon-cátlan gyerekek, sőt érzéketlen felnőttek is, akik nem az utakat használják, hanem keresztül-kasul száguldoznak a zöld pázsiton, megtépik a virágos bokrokat és összetapossák a gondosan ápolt ágyásokat. Ezt a vandalizmust meg kell szüntetni! Kiméljük a növényzetet és ha ilyen visszaéléseket látunk, azonnal figyelemztessük a legközelebbi őrszemet, hogy a büntetés szigorúbb legyen, akiket a jóérzés nem tart vissza az okatlan rombolástól.

Az aprópénzhiány megoldása. Az aprópénzhiány, amely a bankjegy teaurálás miatt néhány nap óta észlelhető, csupán muló miatt a háború kitörése óta nem egyszer volt már nehézség az aprópénzzel és bár akkoriban a szükségpénzek kibocsátása bankművelet volt, mégis mindannyiszor sikerült megszüntetni a mizériákat. Sokkal egyszerűbb és könnyebb természetesen most a helyzet, amikor csak egy szükséges váltóeszköz kibocsátásáról van szó, amelynek tulajdonképeni pénzhelyege nincs és amely mindössze arra szolgál, hogy a pillanatnyilag felmerülő aprópénzhiányon segítsen és a nagyobb bankjegyek felváltását lehetővé tegye. Az aprópénzhiány először 1—2 nagyobb vidéki városban így Győrött, Szombathelyen volt érezhető ezekben a városokban a helyi intézetek forgalomba is hozták szükségpénzeket. Miután azonban a vidéken ilyen pénzeket nagyobb mennyiségben nem lehet előállítani és attól is lehetett tartani, hogy a vidéki nyomdák primitív berendezései miatt ezeket a pénzeket esetleg hamisítják és utánozzák, a Tanácskormány úgy határozott, hogy azokat a pénzjegyeket, amelyek nagyobb bankjegyek felváltására és az aprópénzhiány kiküszöbölésére szükségesek, kizárólag a Póstatakarékpénztár útján hozza forgalomba, annál is inkább, mert ha különféle helyeken bocsátottak volna ki különféle szükségpénzeket, ebből zavarok támadhattak volna. A forgalomba kerülő szükségpénzek mennyiségének megfelelő nagy címletű bankjegyeket deponálnak az Osztrák Magyar Banknál, ami azt jelenti, hogy a Póstatakarék minden pillanatban képes lesz az új pénzjegyeket az Osztrák Magyar Bank megfelelő értékű bankjegyeire felcserélni. Az új 5 koronás pénzjegyek hétfőn már forgalomba is kerülnek; az új törvényes fizetési eszköz elfogadása egyformán kötelező mindenkire. Minden egyes új pénzjegyért az említett fedezeten felül a Póstatakarékpénztár és az állampénztár egész vagyonával is szavatol. Onmagát károsítja az, aki nehézséget támaszt az új pénzjegyek forgalomba hozatalánál, aki azokat el nem fogadja, mert az aprópénzért mindenki könnyebben tud bármit is vásárolni, mint a nagyobb címletű bankjegyekért. A pénzjegyek kibocsátásával a Tanácskormány a dolgozó tömegek sürgős kívánságát elégítette ki. Semmi kétség, hogy mihelyt nagyobb mennyiségű új pénzjegy kerül forgalomba, rövidesen meg fog szűnni minden nehézség, amely a pénzforgalom lebonyolítása körül ma még mutatkozik.

Só, gyufa, cipő. Az osztrákokkal meginduló csereüzlet első örömhírrel maris meglephetjük olvasóinkat. Amiben legnagyobb szükségét szenvedünk: sót, gyufát és cipőt kaptunk Ausztriából. Hatalmas teherautó gördült be esütörtökön a város főterére és az érdeklődő közönség tömegétől körülözve rakott le 35 mázsa sót, 10 láda gyufát és 100 pár férficipőt a város proletariátusa részére. Most már, azt hisszük, rendszeresen megindul a csereforgalom és a szervezett munkásságnak jegyek ellenében gondos ellenőrzés mellett már a jövő héten megkezdődik az igazságos szétosztás. A sok nélkülözés után ez az igazán biztató eredmény elsősorban dr. Halász József politikai megbízott elvtárs agilitásának, másodsorban Schaar József fáradságának köszönhető. A szétosztás módjait hirdetemny útján tesz majd közzé a város.

Felhíva. A járás területén lévő gőzszéplőgépek tulajdonosok azonnal felhivatnak, hogy gépszükségleteiket a városi tanács direktoriumához haladéktalanul jelentésük be mert gépszijigénylések május hó 30. után nem fognak figyelembe vétetni. Bejelentendő az igénylő neve és címe, a gép fajtája szélessége, hossza és vastagsága. Dr. Halász József pol. megbízott.

Visszaélés a hivatalos hatalommal. A Tanácsköztársaság megbízottai között is akadnak, akik nem bizonyultak méltónak a bizalomra, de éppen az a legerősebb támasza a szovjetkormányoknak, hogy a saját közegeivel szemben alkalmazza a legkérelhetlenebb szigorot. A szombathelyi forradalmi törvényszék most 5 évi börtönre ítélte Abrahamsohn Hugó volt postai megbízottat, aki kőszegen a hivatalos hatalmával visszaélt.

Szőlészeti és borászati felsőbb tanfolyam
A Földművelésügyi Népbiztosság a szőlészeti szakismeretek és a modern szőlőgazdálkodás irányelveinek minél szélesebb körben való terjesztése céljából Budapesten gyakorlatokkal és tanulmányi kirándulásokkal egybekötött felsőbb tanfolyamot rendezett, amelyekre különösen a tanítónők, tanítók és a fővárosban élő szőlős gazdák figyelmét hívjuk fel. A tanfolyam tananyaga alkalmas arra, hogy a megfelelő előgyakorlattal bíró szőlőttermelő szövetkezetek vezetőitől megkívánandó szakképesítésre tehesenek szert. A tanfolyam teljesen ingyenes és május végétől augusztus végéig tart. Tudakozódni és a felvételért jelentkezni lehet a Földművelésügyi Népbiztosság szőlészeti és borászati osztályánál. A hallgatók száma korlátolt.

Ehető gombák gyűjtése, meghatározása, felhasználása és mesterséges tenyésztése tárgyában a mezőgazdasági intézet gombászati osztálya (Budapesti, II. Debrői ut 15.) mindenképpen érdeklődőket díjtalanul felvilágosítást ad és az erdőn, mezőn termelt ehető gombákról véleményt mond. Aki pincehelyiséggel rendelkezik s istállótrágyát beszerezhet, gombatermesztésre is könnyen berendezkedhetik. Aki vadon termő gombát meghatározásra be akar küldeni, mind egyik fajtából a földből gondosan kiemelt (nem levágott) 2-3 fiatal (nem öreg és kukacos) példányt egy kissé leszikkadt állapotban, szárazon (nem nedves fű között) erős skatulyába vagy kis ládába rakva küldjön be. Elrothadt vagy más egyébként felismerhetetlenre vált gomba nem határozható meg.

Iparosok tömörüljétek! „Szervezkedésben az erő!” — ezt a régi jelszót sokan használják, a dicsőséges munkásforradalom is megmutatta, milyen megdönthetetlen ereje van a szervezett tömegnek, — és iparosaink még mindig nem ébrednek tudatára annak, milyen megbecsülhetetlen erőforrás rejlik az öntudatos tömörülésben. A német kerületi tanács elhatározta kőszegen faipari szakiskola felállítását, lapunk hasábjain ismételt szöveg hoztuk a kormány felhívásait, buzdításait a kisiparosok egyesítésére, termelőszövetkezetek létesítésére és a községi asztalosok, ácsook és egyéb famunkások még mindig nem tömörülnek. Miért ez a lassúság, miért ez a vonakodás? Ma, amikor a tobbtermelés egyik főcélja a tanácsköztársaságnak és amikor minden kedvezményt felajánl a kormány a termelőszövetkezeteknek, — nemcsak önmagával szemben, de a proletárság egyetemével szemben is vétkes mulasztást követnek el iparosaink, ha nem élnek a kínálkozó alkalmakkal.

A söripari szakosztály a Közellátási Népbiztosság keretében. A Szociális Termelés Népbiztosság kebelében eddig működött söripari szakosztály a Közellátási Népbiztossággal egyetértően történt intézkedés folytán a Közellátási Népbiztosság hatáskörébe utaltatott át. A söripari szakosztály Budapesten V. ker. Erzsébet tér 5. szám alatt nyert elhelyezést. A sörgyártásra és belföldi elosztásra vonatkozó minden jelentés és kérés szakosztályhoz intézendő.

Szőlőgazdasági cikkek kiutalása. A szőlőműveléshez és borkezeléshez szükséges vegyipari cikkeket és üzem berendezési tárgyakat (rézgálic, szénkéng, kénpor, rézkénpor, kén-szelet, kötőanyag, permetezők, karó és borshordók) a Földművelésügyi Népbiztosság szőlészeti és borászati osztálya, a szőlőgazdaságban használatos gépeknek és eszközöknek javításához szükséges gép alkatrészeket a Földművelésügyi Népbiztosság szőlészeti és borászati osztályának javaslatára a Szociális Termelés Népbiztosságának illetékes szakosztálya, a permetezéshez szükséges meszet pedig a szőlészeti és borászati osztály javaslatára a Központi Lakásügyi Hivatal utalja ki. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a fent említett cikkek kiutalását az illetékes hivatalok csak akkor teljesíthetik, ha a kérvényező az egyes cikkek beszerzésére való jogosultságát, szőlőgazda mivoltát és szőlője nagyságát a helyi munkás és katonatanács igazolásával bizonyítja.

Dr. Pakh Albert volt orvagyorvos, a helybeli tartalékkórház parancsnoka e hó 20.-án kötött házasságot Szombathelyen Frühling Helénnel. Minden külön értesítés helyett.

Denaturált szesz a háztartások számára. A denaturált szesznek háztartási célokra való kiutalását a Közellátási Népbiztosság intézi. Tekintettel a rendelkezésre álló készletek kis mennyiségére, a népbiztosság a további intézkedésig csak munkás-fogyasztási szövetkezeteknek és gyári beszerzési csoportoknak fog kisebb mennyiségben denaturált szeszt kiutalni. A denaturált szesz kiutalását a népbiztosság 11/b osztálya intézi. Ipari célokra való kiutalását továbbra is a Szociális Termelés Népbiztossága végzi a szakszervezetek útján.

Kinevezés. A közoktatásügyi népbiztos Marks Lipót hadviselt községi katonai főreáliskolai helyettes tanítót középiskolai ideiglenes rendes tanítónak nevezte ki.

Halalozás. Nagy csapás érte Deutsch Arthur gabolakereskedőt és nagyszámu hozzátartozóit. Jobb létre szenderült özv. Deutsch Mór nében édesanyjukat gyászolják. Vele egy közti szertelenben álló matróna, egy hön szeretett anyja, egy a gyermekeiért aggódó anyai szív szállt sirba. Munkás és áldásos életének 69-ik évében szőlította őt el a halál hosszabb szenvedés után. Temetése f. hó 23.-án volt impozáns részvét mellett.

Köszönet. Az első magyar nemez-, posztó- és fezz-gyár (Eisner Testvérek) munkásellenőrző bizottsága és bizalmi férfiai az Erzsébet-gyarmolda szegényei részére 32 kgr. kenyérlisztet és savanyított káposztát ajándékoztak, melyért hálás köszönetét fejezi ki a szegények nevében

Dóra Lajos gondnok.

Zsákosztály alakult a Ruházati Hivatal kebelében. A megcsappant zsákkészlet megóvása és kellő kihasználása végett a Szociális Termelés Népbiztossága a Közellátási Népbiztossággal egyetértve a mai napon 76. számú rendeletével a Ruházati Hivatal kebelében zsákosztályt alakított. A zsákkészlet birtokosok kötelesek lesznek zsákjaikat a zsákosztály által megjelölt időpontban bejelenteni. Zsákot feldolgozni vagy átalakítani, venni és kölcsönözni csak a zsákosztály engedelmével szabad. A zsákok visszaforgatásait is szabályozta a rendelet. A zsák célokra többé nem használható zsákokkal is a zsákosztály rendelkezik. Zsákokat szállítani csak szállítási igazolvánnyal lehet. A zsákosztály működését Budapesten IV. ker. Párisi-utca 2. szám alatt Láng Imre ügyvezető elvtárs vezetése alatt már meg is kezdte.

A szücsipar szocializálása. A szücsipart a kapitalizmus a gazdagok fényűző iparává súlylyeztette. Az új rend a népruházat szolgálatába állítja. A Szociális Termelés Népbiztosságának szücs és szőrmeosztálya a főváros nagyobb szücsüzemait szocializálta, központi vezetést alá helyezte s a posztóhiányra való tekintettel, ezekben bőrruhákat fog előállítani a Vörös Hadsereg, a vasuti munkások, sofförök és gazdasági munkások részére. Ennek a kontingensnek az ellátása után kerül sor a magánüzemlégek felderítésére. Azok a dolgozó proletárok, akiknek bőrruhára lesz szükségük, ezt a Szociális Termelési Népbiztosság textilcsoportjának szücsszakosztályában (Szemere-utca 6) rendelhetik meg. Jellemző, hogy egy szépen kidolgozott, prémekkel bélelt fényezetlen bőrkabátot a vezetőség 400 koronáért képes szállítani. A őszi cam-pagne alatt a szocializált üzemeket visszaállítják a szorosam vett szücsipar szolgálatába, de természetesen szintén kizárólag a népruházati szükségletek szorosam vett határain belül. Mindebből látható, hogy a szücsipar átszervezése a szociális szempontok legmesszebbmenő tekintetbevételével történt. A luxusszörme eltűnik és helyét az egyszerű, de annál hasznosabb népruházati cikkek foglalják el. A szücsiparosok ezentúl két kezük munkájával proletár testvéreiket fogják az idő viszontagságai ellen megvédeni.

Kifogastalan állapotban butorokat: ebédlőasztalt, kredencet, székeket, ruhaszekrényeket, réz éjjeliszekrényeket magas áron vennék. Cim a kiadóhivatalban.

Az Elektro-Bieskop ma vasárnap nem tart előadást. Legközelebbi előadása csütörtökön, f. hó 29.-én (ünneppnap) lesz. Műsora a Mozi-bejáratnál.

A vidéki városok átszervezése.

Rendezik a városi tisztviselők illetményeit.

Az átalakítás nagy munkájában rendkívül fontos szerepe van a Belügyi Népbiztosság városi osztályának. Ez az osztály a vidéki élet gócpontjait a legrovidebb időn belül az új világrendnek megfelelően igyekszik átalakítani. Az átszervezés folyamatában levő munkájáról illetékes helyről a következő felvilágosításokat kaptuk:

A Belügyi Népbiztosság városi osztályán ezidőszere a legfontosabb munka a háborus segélyek rendezése. A háboru a városokat a leghetetlenebb gazdasági helyzetbe sodorta, s így a városok fokozottabb mértékben igénylik az állam segítségét ahhoz, hogy gazdasági egyensúlyukat biztosíthassák. A város tisztviselői a legnehezebb helyzetben voltak az elnyomatás időszakában. Talán egyetlen egy tisztviselő osztállyal sem bánt oly méltatlanul a letűnt uralom, mint a városi tisztviselőkkel. Nem csoda tehát, hogy a munkát megbecsülő új kormányzat első kötelességének tartja, hogy a városi tisztviselő munkások illetményeit véglegesen megállapítsa, még pedig olyan keretek között, amilyenben a közalkalmazottak egyes csoportjainál már megtörtént. Az erre vonatkozó munkálatok már folyamatban vannak.

— A proletáriátus nagy küzdelme közepette igen nehéz rövid idő alatt a városok szervezetét az új rendhez idomítani. De ami lehetséges, a népbiztosság e tekintetben is mindent megtesz. A városok új szervezetét, a városi intéző bizottságok hatáskörét most dolgozza át a városi ügyosztály. Az új szervezet vezető irányelve az lesz, hogy úgy politikai, mint gazdasági tekintetben a lehető legmesszebbmenő autonómiát és önállóságot fogják kapni a városok. A kormány fölügyeleti jogát csupán abban a tekintetben fogják biztosítani, hogy az állam szervezetén belül a városok is egyöntetűen kapcsolódjanak be az új Magyarország belügyi közigazgatásába.

Az áruforgalommal kapcsolatos külföldi átutalások lebonyolítása.

Külföldre és Magyarország megszállott területeire a Forradalmi Kormányzótanács XII. számú rendelete alapján csak a Pénzügyi népbiztos engedelmével lehet átutalást eszközölni. A Pénzügyi Népbiztosság ezt a jogát a Pénzügyi Intézetek Direktóriumának útján gyakorolja. A pénzügyi intézetek direktóriumában ebben a tárgyban a következőket tudatja:

1919. március 22.-e előtt történt áru- szállításokból eredő tartozások kiegyenlítése egyelőre oly módon történik, hogy az ellenértéket az illető külföldi, vagy Magyarországon megszállott területen lakó ügyfélnek valamely tanácsellenőrzés alatt álló pénzügyi intézetnél vezetett folyószámlán írják javára. Az eziránt való kérelmeket a pénzügyi intézetek direktóriumához a megbízást végrehajtó pénzügyi intézet által kell benyújtani. Ha a megbízást adó fél szintén pénzügyi intézet, úgy ez közvetlenül is kérheti az átutalás engedélyezését. A kérelemhez csatolni kell az összes okmányokat, amelyek az áru megérkezését és ellenértékének összegét igazolják, az átutalást igénylő ügyfél nyilatkozatát arra nézve, hogy a kívánt átutalást

nak a szóbanforgó arutartozás kiegyenlítése a célja és hogy a tartozás még nincs kiegyenlítve. Erről a pénzügyi direktoriuma esetéről-esetre meggyőződést szerez. Ujabb árúknak külföldről vagy Magyarországra meg szállított területéről való megszerzésével kapcsolatos folyószámlai átutalások engedélyezésére vonatkozó megkeresésekhez a Szociális Termelés Népbiztossága alá tartozó külkereskedelmi hivatalnak átutalást javasoló véleményezése is melléklendő.

Művészet.

A direktorium első kulturesteje. Mielőtt még véglegesen határozott volna a Munkástanács dr. Patek Béla kulturprogramja felől, — máris szüksége mutatkozott annak, hogy a megyében kalandozó csepuragok kirándulásaitól megóvjuk és helyettük az igazi proletárkultúrát terjesztő művészi vállalkozások produkcióiban részesítsük a közönséget. Szerdán és csütörtökön Halmi Vilmos kis társulata valóban élvezetes estékkel kárpótolt bennünket a minapi csalódásért. A társulat starja a kis Halmi Imre, aki Intim Pisti néven mint öt éves konferanszié mutatkozott be. Ebben a korban már bátorsága és fellépésének biztonságja is meglepő tulajdonságok, de ami felejthetetlené teszi szereplését, az kifogástalan hangsúlyozása és művészi mimikája. Nem beszélt, ugyszólván bedresszított csodagyerekek állottunk szemben, hanem egy ontudatos, zenitális színész, akinél hajótörést szenved a közönség minden erőfeszítése, hogy közbeszólásokkal zavarba ejtse. Konferált szerepeket játszott, táncolt és énekelt egyforma tökélyvel. Fe nyó Irma, a társaság primadonnája a fiatal generáció egyik legértékesebb tagja. Zengzotes, szép dikciója kiváló prózai színésznőt sejtetnek benne, bársonyos színezetű kis énekhangja pedig a disztes szerepére predestinálja. Oriási sikere volt. Halmi Vilmos józsu, eredeti komikus, aki még a vaskosabb humor terén sem lépi át a józslés határait. Nemesak mint színész, hanem mint rendező és a nívós műsor megvalósításáért és összeállításáért mint a proletárkultúra hivatott terjesztőjét is őszinte elismerés illeti. Faludi mint színész és Halmainé mint színésznő kitűnően egészítették ki a kifogástalan összjátékot. Utoljára hagytuk Kóla József karmestert, akit egy „Munkára fel!” refrénu békehymusz szerzőjeként invenciózus, csiszolt izlésű, nagy jövő előtt álló fiatal komponistának tartunk és mint zongorakísérő is megerősíti ezt a véleményünket. Nagy sikere volt a 10 óráig tartó változatos műsornak, bár részben a kevés reklám miatt, részben a legutóbbi becsapódás miatt az első előadás nem volt tele a Mulató terme. Ez az első kulturest izelítő volt a város közeli kulturprogramjából, nyugodt lehet a publikum, hogy ezentúl nem fogja csalódás élni. — Még csak annyit, hogy a polgárság teljesen izolálja magát a proletárságtól, legalább ezeken az estéken nem láttuk őket képviselve. Nem gondolja a burzsoázia, hogy okosabb lenne szorgalmasan látogatnia azokat az előadásokat, amelyek őt is át fogják itatni a diadalmas proletariátus forradalmi eszméivel?

Proletár-előadások. Az az osztatlan siker, mely a Halmi-társulat két előadását kísérte, érthetővé teszi, hogy gondoskodás történt a kulturális célt szolgáló műsornak minél szélesebb körben való megismertetésére. Vasárnap, május hó 25-én két előadással vesz tőlük búcsút a derék művészesapat és mindkét előadás éppen a proletariátus érdekében mélyen lezártított helyárok lesznek. A zsúfolt házakat az is biztosítja, hogy egészen új műsor lesz és bizonyosan ott akarnak lenni azok is, akik a multkor előadások valamelyikét végig élvezték.

Arató és kaszálógépek alkatrészeinek megrendelése.

A Foldművelésügyi Népbiztosság valamennyi gazdasági főmegbízotthoz közzétett letet bocsátott ki a fukaszalók, széna-

gyűjtők, marokrakó aratógépek és a kéveköti aratógépek sürgős javítása ügyében. A gazdáknak az említett gépek üzemképességéhez szükséges alkotórészekről rendszeres megrendelést kell készíteniök. Ezeknek az alkotórészmegrendeléseknek tartalmazniok kell, hogy milyen jelű, fajtájú, gyártmányú a gép, mikor és milyen cégnél szerezték be (például: Cormick fele, öt labas, jobb-vágó, kéveköti aratógép, beszerzési éve 1915, vásárolta a Nemzetközi Aratógép Társaságnál Budapesten.) azonkívül a szükséges alkotórésznek szokásos nevét, lehetőleg az eredeti alkotórész füzetmegjelölése szerint, valamint a megrendelendő alkotórész gyári számát és jelzését. Az alkotórész megrendelése gépek szerint csoportosítandó. Az ily módon elkészített megrendeléseket a községi munkástanács lattamozásával a járási gazdasági biztoshoz kell juttatni. A járási gazdasági biztosok küldik azokat majd az egyes gyárakhoz, illetve cégekhez. A kéveköti aratógép tulajdonosok figyelmet különösen felhívjuk arra, hogy gépeik gabona-elevátorponyvaít lehetőleg házilag javítsák ki, mert ilyen ponyvákban nagy a hiány.

Sport.

Szombathely MÁV. „Haladás” — K. S. E. I. 7:1 (2:1). Bizony hét-egy. S még szerencsénk volt, hogy levonultunk, mert százege is lett volna. Hát ez egy szerencsétlen mérkőzés volt s a fenti két szám nem is az erőviszonyok arányát mutatja, hanem csupán azt, hogy sokan nincsenek tisztában nálunk, mi az: sportembernek lenni. Az első féldő szép és élvezetes játékot nyújtott, a második azonban befutott — nekünk. Hauer kapus beteg is volt, mérges is volt, öngoalt is kapott s ő mindezt elégséges vélte ahhoz, hogy udvariasan kitérjen minden a kapuba igyekvő labda elől. Sikerült is neki ilyenformán vagy négyet bekapni. Mivel az első féldőben igazán szépen dolgozott s nem állott ki most sem a kapuból, gondoltuk, talán meggondolja magát. Mivel ő azonban továbbra sem volt hajlandó a labda után nyulni, kénytelen volt a csapat levonulni. Ezt mind csak Hauer sport-szerűtlen viselkedésének kell betudnunk. Az nem igazi sportember, aki cserben hagyja sport-társait s engedi őket futni, loholni, hogy majd a tudejuk kiszakad s mindennek semmi látszata sincs, mert minden lövés kapura: goal. Még jó, hogy ez Köszegen történt, ahol a közönség igazán szelid ilyen esetekben. Nekik is jogukban lett volna néhány diszítő jelzővel elhalmozni a botrány okozóját. Az eredményt a szombathelyiek sem fogadták el s mi sem fogadhatjuk el reálisnak.

Hauer ügyét kedden tárgyalta az illetékes bizottság, ahol alkalmat adott arra, hogy a vadlőtt védhesse magát. A bizottság és az első csapat játékosai acceptálták Hauer felsorolt megokolásait s tekintetbe véve eddigi eredményes működését, meghagyták az első csapat kapusának. Hauer többek között kijelentette, hogy megbánta tettet s a jövőben ilyentől őrizkedni fog. Mi reméljük, hogy beváltja ígéretét s jó hírnevét nem ássa alá ilyen nem sportemberhez való primadonnáskodással.

Vasárnapi mérkőzések. Vasárnap, f. hó 25-én délután 4 órakor mérkőzik a K. S. E. I. a Sárvári Sportegylet I. csapatával. Áprilisban voltunk Sárvárott s akkor meghupáljuk őket 3:0-ra, most azonban sok jó játékosal erősödött a csapat s így a revanche mérkőzés sok élvezetet fog nyújtani. A K. S. E. I/b pedig Sárvárra rándul, ahol a sárvári S. E. I/b csapatával mérkőzik. Indulás reggel.

A közönséghez. Kérjük a egyszersmind felszólítjuk a közönséget, hogy mérkőzések alkalmával nem helyén való kiabálásokkal ne zavarja a játékosokat. Különösen azoknak szól ez, akiknek még cueli való a szájukba. Leggyakoribb zavarása a játékosoknak és a bírónak a „Hands” „Hands” (Henc) kobekialltás. Erre nézve legjobbnak tartom a „Magyar Labdarugók Szövetsége” játékszabályainak 9 § b. pontját idézni, mely így szól: Kézzel

szándékosan (a kapust kivéve) egy játékos se érintse a labdát. Hivatalos kiegészítés: a labdát kezelni annyit tesz, mint azt akár kézzel, akár karral szándékosan érinteni, illetve irányítani. A labda kezelés úgy is előfordulhat, hogy az — a bíró véleménye szerint — nem szándékosan történt. Ily esetekben a bíró ne szájjon ki büntetést.

A sok kiabálással csak zavarják a játékot s kimutatják, mennyire tudatlanok a football-szabályok terén. A büntetés megítélését hagyjuk csak a bírónak.

Kertmegnyitás.

Értesitem a város közönségét, hogy ma vasárnap, május hó 25-én a

Gyöngyös-fürdő

kert-helyiségeit megnyitottam.

Naponta frissen csapolt sör.

Számos látogatást kér

Bozzay Sándor

vendéglős.

Viszketeg

rüh, sömör, ótvar, sebek és mindennemű bőrbajokat gyorsan és biztosan gyógyít a

Boróka-kenőcs.

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely ára 5 korona, nagy tégely ára 7 korona, családi tégely ára 12 korona. Hozzávaló szappan 6 korona.

Részíti: Gerő Sándor gyógyszerész

Nagykőrös.

Köszegen kapható Lendvay Lajos gyógyszerárában.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

köszegi fiókjá,

Köszeg, Király-ut 6. szám.

Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 alirasos üzleti és magánvalókat mindenkor a legelőnyösebbtől

Folyósít: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsonöket földbirtokokra és városi hazákra; magassabb kamatu kölcsonöket alacsonyabb kamatu kölcsonökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad — tőzsdei megbízásokat ellátogad

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvény-íveket a szelvényutalvány (taloni) alapján díjmentesen beszeresz.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacae teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzügyi intézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbízást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Államnos biztosító társaság ugyneksége mindenféle biztosítást ellátogad és felvilágosítással készséggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regi) Takarékpénztár

Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Takarékbetétek 25 millió korona.

Saját tőkél 4 millió korona.